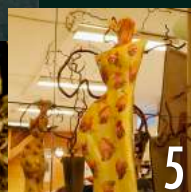

Bosch & Duin Magazine

Zestiende Jaargang
Nummer 54
Maart 2020

De Worteltuin

Moe of Opgebrand?

Salon der Kunsten

Florence Grove

Interview met Miriam Erlings door Gea Schmidt

Wie wel eens in het Panbos wandelt, komt langs een groot huis en een ommuurde tuin. Dit huis, de Tannenbergh, was jarenlang omgeven door een hek maar sinds twee jaar zijn de hekken weg. Dat intrigeerde mij, wat was daar veranderd? Dus ben ik op zoek gegaan naar de nieuwe bewoners van dit pand en kwam terecht bij Miriam en Frans Erlings. Zij hebben er nu een gezinshuis voor zeven kinderen. En bij het huis hoort ook een grote ommuurde tuin. Deze tuin, de Worteltuin, heeft ook een nieuwe bestemming gekregen. Miriam Erlings gaat mij er alles over vertellen.

Miriam, wat is de historie van dit prachtige huis?

De Tannenbergh is oorspronkelijk een buitenplaats van circa 22 hectare dat vernoemd is naar een heuvel in het Panbos van Bosch en Duin. In 1904 lieten de dames Royaards, twee ongetrouwde zussen, hier een buitenhuis en ommuurde tuin bouwen. Bij het landgoed hoorde ook een koetshuis en twee dienstwoningen. Na het overlijden van de dames Royaards is het landgoed ondergebracht in een stichting. In hun testament lieten de dames zetten dat de villa altijd een zorgbestemming moet hebben voor moeders en hun kinderen. De witte villa is in Jugendstilachtige stijl ontworpen door architect H. Tjabring uit Utrecht. De voormalige stal, het koetshuis en twee dienstwoningen dateren uit 1902 en zijn in chaletstijl. Het park waarin het landhuis ligt is oorspronkelijk landschap met zandheuvels en (dennen)bos, zoals dat bestond bij de aanleg van Bosch en Duin. De villa staat ver in het bos en is vanaf de Duinweg niet zichtbaar. Het Utrechts Landschap heeft tot 2065 het beheer over het huis en de grond en wij huren dit.

Wat wist je van het huis?

Ik kende dit huis want als logopediste met een eigen praktijk kwam ik zo'n 25 jaar geleden al bij Christophorus. De stichting huisvestte er kinderen met een verstandelijke beperking. Ik begeleidde er kinderen met eet-, drink-, spraak- of taalproblemen. Ik vond de sfeer in deze woon- en werkgemeenschap heel fijn en zo ben ik de pleegzorg ingerold. Mijn man Frans en ik hebben gemeenschapsvorming altijd

heel belangrijk gevonden. Onze ideale sloten heel erg aan bij de Camphill visie die woon- en werkgemeenschappen over de hele wereld heeft voor kinderen met een intensieve zorgvraag. In 2007 zijn wij officieel een gezinshuis in Houten gestart. Mijn man Frans was toen rayonhoofd bij de Utrechtse brandweer maar draaide thuis ook mee. Onze eigen kinderen zijn het huis uit en met ons bonusgezin, dat bestaat uit zeven kinderen, leven we een normaal leven. Het is wel specifiek toegepast want het zijn meestal kinderen die door de kinderrechtster uit huis zijn geplaatst. Elk kind heeft zijn eigen problematiek. De ouders doen hun best, maar redden het niet.

En hoe ben je uiteindelijk in het huis terechtgekomen?

We waren aan het afbouwen in Houten want we wilden met pensioen. Toen hoorden we dat Tannenbergh leeg stond. Ik dacht, dat is een superplek voor jeugdzorg. Tja, we werden verliefd op het huis dus werd er een plan gemaakt. Zo zijn we hier tweeëneenhalf jaar geleden neergestreken met de kinderen in leeftijden van 4 tot 19 jaar. De hekken waren weg en het huis hebben we weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht. We huren het huis en daarmee ook een moestuin. Het was een bio-dynamische tuin en wij zagen er kansen om ouders daar met hun kinderen in contact te brengen. Beter dan dat ze met hun kind naar de McDonalds gaan, kunnen ze in deze tuin met de kinderen spelen, schommelen, tuinieren of schilderen. Soms wordt door de kinderrechtster namelijk bezoek op neutraal terrein vastgelegd.

Ja, we hebben het over het huis gehad maar er is ook die prachtige ommuurde tuin die bij het huis hoort, wat is jullie bedoeling met deze tuin?

De tuin is weer een moestuin. Wij wilden er iets mee doen voor onze gezinshuis-kinderen maar ook voor andere kinderen. Zo kwamen we in contact met de Stichting Wortel. Deze stichting is opgericht door Fenna Jansen. Zij wil in iedere provincie een plek stichten waar kinderen en hun ouders aan 'hun wortels kunnen werken'. Haar visie is de volgende. Een boom heeft net zoveel massa onder de grond als er boven. De wortels geven de boom een basis om te groeien. Ze zorgen voor voeding en stevigheid. De wortels van ieder mens bestaan uit ouders, grootouders en hun ouders en grootouders. Contact met deze wortels geeft een mens stevigheid en begrip voor zichzelf. Worteltuinen zijn er voor kinderen die geen vanzelfsprekende band met hun ouders of één van de ouders hebben of waarbij de communicatie moeizaam verloopt. De kinderen bezoeken de tuin met die ouder(s) of met een andere belangrijke volwassene. Dat kan bijvoorbeeld een ander familielid, pleegouder of gezinshuisouder zijn. Het bezoek wordt al dan niet begeleid door een

voogd of hulpverlener. Een worteltuin is een geweldige plek om in privé sfeer de relatie tussen ouder en kind te verkennen en eventueel op te bouwen in een ontspannen en ongedwongen sfeer.

Wat kunnen ouder en kind in de tuin doen?

Er zijn kinderen die hun vader en/of moeder heel weinig zien. Bijvoorbeeld omdat ze niet meer thuis kunnen wonen of omdat na een scheiding het contact met één van de ouders moeilijk is geworden. Wanneer de band tussen ouder en kind verstoord wordt, zorgt dat bij het kind voor een traumatische ervaring. Nieuwe en positieve ervaringen kunnen, vooral wanneer deze samen met belangrijke volwassenen worden opgedaan, bijdragen aan herstel. Door samen leuke dingen te doen kan het kind loskomen van faalervaringen. Het vergroot de veerkracht van het kind en van de ouders of familieleden en versterkt hun onderlinge band. Een tuin biedt de mogelijkheid om het contact niet dwingend te laten zijn en schept ruimte voor ontspannen en positieve gezamenlijke ervaringen. Je kunt even uit contact zijn maar toch bij elkaar in de buurt. Op een natuurlijk moment komt dat contact dan weer. De rust van de omgeving draagt daaraan bij. Je kunt veel leren in de natuur en allerlei avonturen beleven. Het samen met je vader of moeder in de natuur zijn geeft tijd en rust om aandacht voor elkaar te hebben, zonder dat het dwingend is. Er zijn mogelijkheden om dicht bij elkaar te zijn, maar je kunt ook op een natuurlijke manier wat meer afstand nemen. Ja, de worteltuin is echt ons troetelkind.

Tijdens de bezoeken kunnen ouder en kind elkaar niet alleen ontmoeten. Ze kunnen ook wat gaan doen zoals schommelen, klusjes in de tuin, oogsten, rondrennen of met water spelen. En in de diverse gebouwtjes die op de tuin staan kun je schilderen of knutselen. Je mag ook meehelpen in de tuin of in de kassen als er bijvoorbeeld geoogst moet worden. Uitgangspunt is dat de tuin bezocht wordt door één gezin (met eventueel een begeleider) tegelijkertijd. Er is dus alle ruimte om elkaar te ontmoeten. De mensen zijn te gast bij ons, wij zorgen voor de koffie.

Welke activiteiten zijn er nog meer op de tuin?

De vrijwilligers die in de tuin werken zeggen er het volgende over. Met elkaar werken we in de moestuin en onderhouden we het landschap. In de moestuin telen we groente, kruiden en fruit voor de maaltijden in Villa Tannenbergh. Ook telen we bloemen waarvan we boeketten maken voor eigen gebruik. De grote diversiteit aan gewassen biedt ook een grote variatie aan werkzaamheden. In het landschap onderhouden we de paden zodat mensen uit de buurt er prettig kunnen wandelen. In samenwerking met het Utrechts Landschap onderhouden we het park waarbij we rekening houden

“De Worteltuin is
ons troetelkind”

landschapselementen. We werken in kleine groepen van in totaal 14 tot 18 mensen. Naast onze tuinmannen en vrijwilligers, die zich vooral bezig houden met het kweken en onderhouden van de tuin, komen er ook een aantal dagdelen scholieren die de aansluiting met het onderwijs zijn kwijtgeraakt. Zij volgen een onderwijs- en zorgprogramma dat maakt dat ze weer terug groeien in (reguliere) middelbare scholen.

Een andere aanwezige op de tuin is een kunstzinnig therapeut. Zij werkt één of twee dagdelen met mensen kunstzinnig op de tuin maar ze is niet de enige die kunstzinnig bezig is op de tuin. Alle kinderen en jongeren voelen zich hier uitgedaagd om iets moois te maken. Soms van steen, soms van hout of ander materiaal, maar altijd uiting gevend aan hun creativiteit.

Is de tuin al helemaal klaar?

Oh nee, Stichting Wortel en wij hebben nog een heleboel wensen. Maar daarvoor is geld nodig. Deels financieren wij de tuin zelf, maar Stichting Wortel heeft fondsen aangeboord voor onder andere het plaatsen van twee kleine huisjes die op een draaiplateau staan. We werken met vrijwilligers en stagiaires en er komen vaak hele leuke ideeën naar voren. Een van hen wil etherische oliën gaan maken. Daarvoor heb je weer bepaalde planten nodig en een installatie om de olie te maken.

Hoe kun je Stichting Wortel financieel steunen?

Stichting Wortel heeft geen winstoogmerk. Onze tuinbeheerders en bestuurders zetten

zich onbezoldigd in. Om een bezoek aan een Worteltuin laagdrempelig te houden is het kosteloos. Voor het faciliteren van de bestaande tuinen en voor het aanpassen en inrichten van nieuwe tuinen maken we op jaarbasis bescheiden kosten. Wilt u Stichting Wortel steunen? Maak dan uw gift over naar NL48RABO 0322 3171 93 t.n.v. Stichting Wortel. Deze gift is dan voor alle worteltuinen in Nederland.

Mogen bewoners van Bosch en Duin eens komen kijken naar de tuin?

We zullen zeker in de toekomst een open dag organiseren en we willen ook meedoen aan NLdoet. Maar zover zijn we nog niet. Wel heb ik met de directe burens de afspraak dat zij mogen meenemen wat er over is van de oogst. Dat schrijven we dan op een schoolbord bij de ingang van de tuin. Zij stoppen in een potje wat het hun waard is en daarvan kopen we nieuw zaaigoed.

Werk je zelf ook wel in de tuin Miriam?

Nee, daar heb ik geen tijd voor. Het begeleiden van onze zeven gezinshuiskinderen neemt mij geheel in beslag. Naast het dagelijkse huishoudelijke werk komt er ook veel administratief werk bij. Ook geven we thuisonderwijs aan kinderen die niet naar school gaan. Dat doen we in samenwerking met een school. Soms moet je voor een kind verlengde jeugdzorg aanvragen wanneer een 18-jarige er nog niet aan toe is zelfstandig te wonen. Dan moet je overleggen met de gemeente en met het begeleidingsteam. Want ja, wij worden als gezinshuis ook begeleid. Dit gebeurt vanuit Stichting Jeugdorp de Glind in Barneveld. Verder

hebben we intercollegiaal overleg, regiobijeenkomsten en persoonlijk hebben we ook nog een coach. "Want we zijn het niet altijd eens met elkaar", voegt echtgenoot Frans er lachend aan toe.

Hebben jullie nog meer plannen rond het gezinshuis?

We hebben onlangs een project gerealiseerd onder de naam 'Stairways to Society'. Dit is een voorziening bedoeld als stilteplek. Het heeft de vorm van een yurt, is rond en van hout. Wij noemen het een cota. In het midden is een stookplaats, eromheen kun je zitten op houten bankjes aangekleed met dierenvellen. In deze ruimte kunnen de kinderen en hun ouders samen zijn. Ook hebben we onlangs een keramiekwerkplaats gecreëerd in een van de gebouwtjes op het terrein. Nu willen we nog graag een draaischijf, de kota moet nog groen worden zodat hij meer opgaat in het bos enzovoort. Er is nog genoeg te doen.

Hebben jullie nog wel tijd om op vakantie te gaan?

Ja, maar dan gaan we met de kinderen. Daar sparen we voor. We zijn met de kinderen naar Italië geweest, daar konden we in een gezinshuis. We verdeelden de taken zodat ieder van ons toch een dagje naar Rome kon bijvoorbeeld. Als we samen een weekend weg willen dan springt onze dochter met haar gezin bij. Zij is verloskundige en haar man psycholoog, dus beiden zitten ook in de zorg, en hun kinderen vinden het ook heel leuk. Maar zeg nou zelf, hier te mogen wonen is toch ook heerlijk?

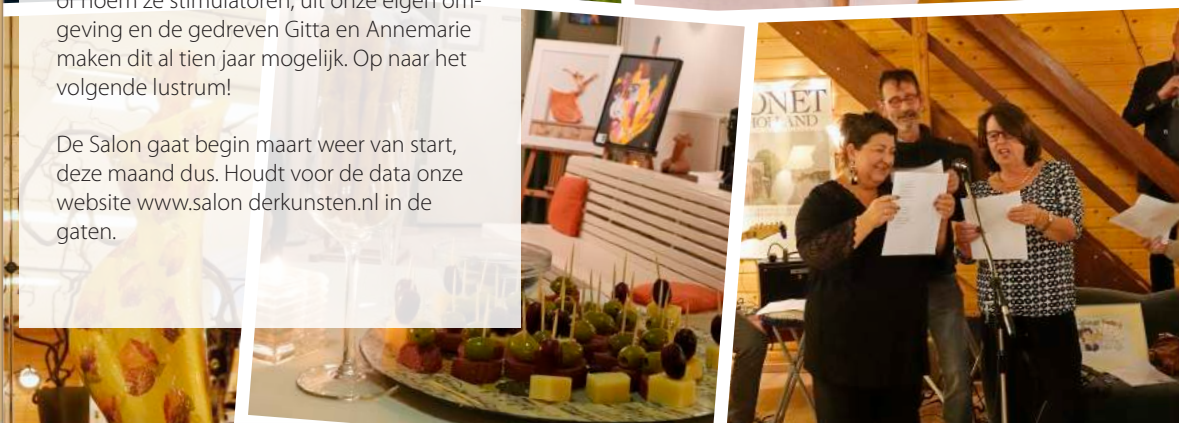
Salon der *Kunsten*

De Salon der Kunsten vierde op 15 november haar tweede lustrum

Het was een fantastische avond in onze sfeervolle kelder, met een hapje, een drankje en niet te vergeten de muzikale omlijsting door Theo en Friend. De opkomst was overweldigend, leuk dat ook vele partners van onze kunstenaars aanwezig waren. Zo kon een ieder zich verbazen over alle kunstwerken die de afgelopen vijf jaar het levenslicht hebben aanschouwd. Het is een wonder dat er in onze kleine gemeenschap zoveel creatieve geesten rondwaren.

Ook het bestuur van de belangenvereniging en de tennisclub waren in groten getale aanwezig. Er waren mooie speeches en voordrachten en de dames werden uitgebreid in het zonnetje gezet. Drie docenten, of noem ze stimulatoren, uit onze eigen omgeving en de gedreven Gitta en Annemarie maken dit al tien jaar mogelijk. Op naar het volgende lustrum!

De Salon gaat begin maart weer van start, deze maand dus. Houdt voor de data onze website www.salonderkunsten.nl in de gaten.

door Lise-Lotte van der Wal

MOE OF OPGEBRA

Januari en februari zijn de maanden dat we ons vaak moe voelen en ons dan kunnen verschuilen achter virusjes en griepjes en minder afweer. Te weinig zon, korte dagen, minder weerstand. Maar feitelijk zijn we gewoon moe, van wat dan ook, en komt dat in deze maanden het duidelijkst tot uiting. Of stemmen deze korte maanden met weinig zonlicht ons misschien tot meer nadenken? Is het je wel eens opgevallen hoe extreem vaak je mensen in deze maanden hoort zeggen dat ze moe zijn? Soms lijkt het alsof iedereen moe is.

Moe omdat we zoveel willen, hoge verwachtingen hebben, alles heel erg goed willen doen. Moe omdat we ons schuldig voelen, verdriet hebben, onvermogen zijn, vastlopen en slecht slapen. Moe omdat we gevoelig zijn voor verslavingen, eten, drinken, roken, et cetera. Moe omdat we vaak teveel denken, in gesprek zijn met de stemmen in ons hoofd, te veel controle willen of juist leven in chaos. Sociale status die zoveel vraagt, de sociale druk die daarbij ontstaat en de mensen ongemerkt moe maakt. Leven voor anderen en te weinig voor jezelf. Teveel daarmee bezig zijn. Allemaal onderliggende oorzaken van moeheid.

Dit gaat ten koste van het genieten van de kleine dingen in het leven, genieten van de rust en de natuur, met elkaar te

zijn of juist alleen. Genieten van jezelf, jouw hobby's en bezigheden waar je nooit aan toe komt. We zijn moe van alles. Is het niet zo dat dit alles ons afleidt van datgene waar het echt om gaat? Is dat dan ook niet mede de oorzaak voor al ons moe zijn?

Waarom doen we dit allemaal, wat praten we onszelf toch aan? We blijven ontkennen waar het om gaat. We stoppen alles in een potje en draaien meteen de deksel erop. Ontkennen en gevoelens wegstoppen is immers makkelijk. Confrontatie is lastig en moeilijk... denkt men. Zo leven we door, zonder stil te staan waar die moeheid echt vandaan komt.

De bewustwording in de maatschappij neemt toe. Er wordt steeds meer over zelfbewustzijn geschreven. Gezonder eten, meer bewegen en tal van nieuwe initiatieven gericht op het welzijn ontstaan. Toch lijkt dit alles onvoldoende. Nog steeds stijgen het aantal ziektes, net zoals het aantal verslavingen en het aantal mensen die opgebrand zijn. We leven niet alleen in een welvaartsmaatschappij maar ook in een stressmaatschappij. De verleiding is vaak te groot en we willen zoveel.

De vraag is, welke druk achtervolgt jou in het leven? Of belemmering, verzet, blokkade, noem het zoals je wilt. Als je iets wilt veranderen zal je eerst met

jezelf als individu aan de slag moeten gaan. Komt de druk vanuit jou of toch van buiten? Alles wat van buiten komt kun je pas aan wanneer je weet hoe je jezelf ziet. Onnodig vaak vraag je je misschien af hoe de buitenwereld jou ziet. Of is je houding al zodanig aangepast dat het op voorhand rekening houdt met het oordeel van de ander. We stoppen er vaak teveel energie in omdat we vinden dat het beeld van de ander over jou belangrijk is. En ja, de ander heeft hoe dan ook een mening over jou. Maar het is die ander die daar betekenis aan geeft. Het oordeel, het beeld over jou, wordt door die ander bepaald en zegt veel over die ander. Voor jou zou het heel simpel kunnen zijn. Je bent wie je bent en je zou je niet druk hoeven maken over deze zaken. Spendeer deze, anders verspilde, energie aan jezelf.

We kunnen ervoor zorgen dat we ons minder moe voelen. Niet alleen goed slapen maar ook bewegen, lachen en muziek luisteren zijn essentieel om je gelukkig te voelen en energie tot je te kunnen nemen. De stofjes die hierbij vrijkomen maken je gelukkig en zorgen voor meer 'happy thoughts'. Je gaat je minder moe voelen door meer te bewegen, muziek binnen te laten en je gevoelens de ruimte te geven. Gevoelens die er mogen zijn en die juist nu aandacht nodig hebben. Aan jezelf die gevoelens te tonen en jezelf de kans te geven om te herstellen, dingen te

ND ?

verwerken en ruimte te maken voor een nieuw begin, namelijk de weg naar jouw geluk.

We zijn vaak in gesprek met de muppets in ons hoofd. Ons denken en het gesprek dat we in ons hoofd voeren over alles wat maar voorbij komt. Je kunt ook het gesprek met iemand anders voeren, met een goede vriendin, een collega, met iemand die je vertrouwt. Wanneer je samen met iemand een weg bewandelt kun je onverwachte diepgang vinden en op een bijna filosofische manier bekijken wat jou beroert. Nog mooier is dat je naar jezelf leert kijken en als het ware self-supporting wordt. De input van een ander kan heel waardevol zijn. De feedback laat je realistischer naar jezelf kijken. De daaruit voortvloeiende gedachtenvorming gaat je meer energie geven.

Als je anderen teleurstelt of niet aan hun verwachtingen voldoet dan mag dat ook zo zijn. Anderen kunnen nu eenmaal niet hun normen en waarden aan jou opdringen, en omgekeerd. Elkaar respecteren, erkennen en in waarde laten is een mooi goed. Maar voor de meesten toch moeilijk om het zo te neer te zetten. We oordelen nogal eens, bewust maar vaak ook onbewust.

Relativeren en humor zijn heel belangrijk. Lachen maakt ons gelukkig. Vind vrolijke mensen en zorg ervoor dat je

kunt lachen. Hoe? Dat weet je zelf het beste en zoek het op. Er moet ruimte komen voor vrolijke momenten. Geluk vinden is makkelijker dan je denkt. Maar je moet ervoor openstaan en het ook zien. Tijd en energie pakken voor jezelf. Doen wat je leuk vindt, praten over wat je moeilijk vindt, stilstaan en verbazen over alles om je heen, zomaar niets doen, je laten meeslepen in muziek, je even niet aanpassen aan van alles en nog wat, de tijd nemen voor jezelf.

Ben je gestrest? Ga dan juist bewegen in plaats van stil te zitten. Wat wil je, maar ook vooral wat kan je? Beweging hoeft geen sportieve topprestatie te zijn, misschien zelfs wel integendeel. Jezelf forceren levert stress op. Erkenning van je eigen kwaliteiten is waar het om gaat. Een vorm van bewegen kan simpelweg zijn om door Utrecht-stad te wandelen, over de singels, muziek luisterend en jezelf verbazend om hoe je je voelt. Een mengeling van verwonderlijke waarneming, muziek en beweging in één dimensie. De maatschappij in beweging zien, kinderen zien spelen, de scholen, kantoren, het verkeer, de mensen, wandelaars, fietsers, de coffee-shops... De muziek en de waarneming nemen je mee en geven een gevoel van energie, van leven, van energie om te leven. Ook dansen maakt mensen blij, dat doen we sowieso te weinig. Vrij dansen en muziek reduceert stress. Nieuwe, en leuke, initiatieven om in be-

weging te komen zijn welkom. Opladen en fit worden maakt gelukkig.

Een goede nachtrust is onontbeerlijk en nodig voor je lichaam om goed te kunnen blijven functioneren. Maar denk je 's nachts je problemen op te kunnen lossen dan heb je het mis. Al dat denken voor het slapen gaan levert niets op. Sterker nog, je krijgt er een probleem bij. Namelijk het probleem overdag niet goed te kunnen functioneren. **Neem je problemen niet mee naar bed.** Na goed geslapen te hebben ben je de volgende dag beter in staat de problemen op te lossen. Je bent immers uitgerust en helder. Je zult dan ook minder stress ervaren. Slapen is om te ontspannen en om alles even los te laten. Mobiel uit (gedachten uit) en opladen voor de volgende dag.

Kom in beweging. Niet voor iemand anders maar alleen voor jezelf. Je bent verantwoordelijk voor je eigen welzijn. Trek de positieve energie naar je toe en laat de negatieve krachten achter. Maak van de tijd jouw bondgenoot. Neem de tijd die jij ervoor nodig hebt. Voel je je opgebrand? Vraag je dan af, hoe kom ik letterlijk en figuurlijk in beweging?

reacties mag u altijd sturen naar liselottevanderwal03@gmail.com

Ontdek je (culturele) plekje

De mooiste voorstellingen om

De liefhebber van kunst kan in de omgeving van Bosch en Duin zijn of haar hart ophalen. Iedere week worden binnen een straal van 10 kilometer prachtige voorstellingen gegeven. Veel moois is te vinden in kleine zaaltjes bij u om de hoek. Om de lezer te inspireren, heb ik een aantal bijzondere voorstellingen verzameld. Wilt u meer tips? Surf dan naar www.cultuurutrecht.nl en www.ideacultuur.nl

Nieuw

Op vrijdag zijn er tegenwoordig films in onze eigen buurtbioscoop Dollywood in Den Dolder. Kijk voor het programma op www.dendollywood.nl. Een kleinschalige en gezellige buurtbioscoop in een karakteristiek gebouw op het Willem Arntsz terrein.

Exposities

- **Vanaf za. 7 mrt, De Duitse reiger en andere niet bestaande vogels van Europa, O.C. Hooymeijer**

Galerie 'Kunst in de Kelder', Bilthovense Boekhandel, Julianalaan 1, Bilthoven, www.bilthovenseboekhandel.nl

- **Zo. 22 mrt - 12 mei, Ton Albers (aquarellen, tekeningen, litho's) en Bert Grotjohann (beelden).**

Deze duo-expositie heeft vooral betrekking op het nagelaten werk van Ton Albers (1923 - 2017). Hij werd geïnspireerd door de kunst van Hollandse impressionisten, met name Hendrik Weissenbruch, Jacob Maris en Kees Verwey. Albers werkte in de traditie van de Haagse School dus sfeer, stemming en licht. Veel werk is opgenomen in verzamelingen van grote bedrijven en particulieren. Ton Albers exposeerde in diverse Nederlandse musea, o.a. het Stedelijk Museum in Amsterdam. Bert Grotjohann (1939) is vooral bekend om zijn kleurpotloodtekeningen geïnspireerd door Japanse prentkunst. Daarnaast heeft hij in opdracht meerdere glas-in-lood

ramen gemaakt voor kerken en andere gebouwen. Zijn glasobjecten zijn wonderlijke en verrassende composities van lijn, vorm en kleur. De over elkaar geplaatste en met elkaar vermengde lagen geven aan deze objecten een mysterieuze en sprookjesachtige diepte. Bert Grotjohann exposeerde in diverse Nederlandse musea, o.a. het Stedelijk Museum Amsterdam. ArtTraverse, Gemeentehuis De Bilt, Soestdijkseweg Zuid 173, Bilthoven, www.arttraverse.nl

Lezingen

- **Di. 10 mrt, 20.00u, Lidewijde Paris**

De spreker gaat op zoek naar de dwarse inspiratoren in de literatuur van vroeger naar nu. Ze geeft voorbeelden, leest voor, bevraagt en spreekt met de lezers.

Nest uit *Wonderful Bird World*

Met beelden, filmpjes en een onderdeel waaraan iedereen kan meedoen, zet ze haar publiek aan het denken en geeft een kijkje in onze veranderende literatuur. Bilthovense Boekhandel, Julianalaan 1, Bilthoven, www.bilthovenseboekhandel.nl

- **Do. 12 mrt, 20.00u, De Wonderere Vogelwereld, O.C. Hooymeijer**

Hooymeijer neemt je mee in zijn wereld waarin alles draait om vogels uit de werkelijkheid en de onwerkelijkheid en waarin realiteit en fantasie vaak niet meer te onderscheiden zijn. In zijn wonderere wereld geldt namelijk het motto 'het is niet waar maar het had waar kunnen zijn'. Na afloop van de lezing zal hij zijn 'Nieuwe gids voor de niet-bestaande Vogels van Europa' signeren en voorzien van een exclusieve, niet-bestaande vogel. Bilthovense Boekhandel, Julianalaan 1, Bilthoven, www.bilthovenseboekhandel.nl

- **Vr. 13 mrt, 20.15u, Herman Koch**

Op uitnodiging van de Stichting Literaire Activiteiten Soest komt schrijver Herman Koch tijdens de Boekenweek naar Soest. Hij wordt deze avond geïnterviewd door Jolanda aan de Stegge (journalist en tekstschrijver) over zijn nieuwe boek 'Finse dagen'. Theater Idea, Willaertstraat 49, Soest, www.bibliotheekideacultuur.nl

- **Di. 31 mrt, 15.00u, Wolkers ontmoet Rembrandt, Onno Blom**

Als officiële biograaf van Jan Wolkers weet Onno Blom veel te vertellen over het rebelse leven van een van de meest geliefde schrijvers van Nederland. Blom is niet alleen gefascineerd door Wolkers maar ook door Rembrandt. Recent kwam zijn boek 'De jonge

de hoek

Rembrandt' uit, waarin Blom onderzoekt hoe Rembrandt zo succesvol kon worden. Rembrandt vormde ook een inspiratiebron voor Jan Wolkers. Bilthovense Boekhandel, Julianalaan 1, Bilthoven, www.bilthovenseboekhandel.nl

- **Do. 9 apr, 20.00u, Hoogsensitiviteit bij kinderen**

Hoogsensitiviteit gaat verder dan 'gewoon een beetje gevoelig zijn'. Het is geen stoornis of etiket maar een wetenschappelijk bewezen persoonlijkheidskenmerk dat bij 15% tot 20% van de mensen voorkomt. Ook bij kinderen. In deze lezing wordt verteld wat hoogsensitiviteit (HSP) precies is en hoe je dit kunt herkennen bij kinderen. Na de lezing is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het uitwisselen van ervaringen. Volksuniversiteit Idea, Willaertstraat 49, Soest, www.ideacultuur.nl

- **Di. 14 apr, 20.00u, De wolf in Nederland**

Glenn Lelieveld zal namens het Wolvenmeldpunt een lezing geven over de terugkeer van wolven en de komst van de goudjakhals. Hij zal ingaan op de ecologische en maatschappelijke aspecten en een mini-cursus 'wolf herkennen' komt ook aan bod. Tenslotte zal het neefje van de wolf worden geïntroduceerd, de goudjakhals. Bibliotheek Idea Zeist, Markt 1, www.ideacultuur.nl

- **Di. 21 apr, 10.30u, Kunst en bouwkunst in de renaissance**

De wedergeboorte van idealen uit de Klassieke Oudheid uitte zich in alle aspecten van de maatschappij en verbreidde zich over heel West-Europa. In deze afwisselende lezing wordt niet alleen ingegaan op de imponerende bouwkunst ten tijde van deze periode van de kunstgeschiedenis, maar ook op de minder bekende maar kostbare textiel- en beeldhouwkunst. Volksuni-

versiteit Idea, Willaertstraat 49, Soest, www.ideacultuur.nl

Toneel

- **Vr. 20 mrt, 20.00u, Julika Marijn en Etty Hillesum, Dat onverwoestbare in mij**

Vijfenzeventig jaar na de Tweede Wereldoorlog is het gedachtegoed van Etty Hillesum (1914 - 1943) nog altijd actueel. Haar indrukwekkende dagboeken en brieven, genadeloos eerlijk, poëtisch en vol zelfspot, spreken wereldwijd tot de verbeelding. In 'Dat onverwoestbare in mij' wekt Julika de schrijfster tot leven. Zij deed dat eerder in haar veelgeprezen voorstelling 'In duizend zoete armen'. Bij herlezing werd Julika opnieuw geraakt door de manier waarop Etty omgaat met het lijden en ondanks alles de schoonheid van het leven blijft zien. Met een hernieuwde blik richt Julika splend en zingend een

Anita van Soest

ontroerend monument op voor een krachtige vrouw die zelfs in de diepste duisternis een licht zag branden. Theater Het Lichtruim, Planetenbaan 2, Bilthoven, www.kunstenhuis.nl

- **Vr. 17 apr, 20.00u, Mohamed El Bachiri, Jihad van Liefde**

Een rauwe, muzikale en inspirerende voorstelling gebaseerd op het gelijknamige boek van Mohamed El Bachiri, die in 2016 zijn vrouw verloor bij de terreuraanslag in de Brusselse metro. Het verhaalt over een gewone man die, getroffen door het noodlot, zichzelf tot een haast bovenmenselijke gedachte dwingt. Een man die haat bestrijdt met liefde en verzoening en die menselijk

blijft terwijl hem iets onmenselijks is aangedaan. Als Marokkaan en moslim was hij in de ogen van sommigen een potentiële dader, maar hij liet zich niet meeslepen door de orkaan van meningen en mediageweld die direct na de tragedie volgde. Het indrukwekkende boek en zijn inspirerende en hoopvolle oproep tot medemenselijkheid op televisie gaven uitdrukking aan zijn liefde, verdriet en veerkracht. Een bijzonder verhaal over liefde, pijn en verzoening. Theater Het Lichtruim, Planetenbaan 2, Bilthoven, www.kunstenhuis.nl

- **Vr. 24 apr, 20.00u, Anita van Soest en Bas Verheijden (piano), Belle en Alma**

Met teksten van Anna Enquist brengt Anita de flamboyante Oostenrijkse componiste Alma tot leven. Het toneelstuk geeft een verrassende kijk op het huwelijk van Alma en Gustav Mahler en op het ontstaan van een symfonie in

het Wenen van rond 1900. De voorstelling 'Belle' gaat over Isabelle van Tuyll, beter bekend als schrijfster Belle van Zuylen. Geboren op 20 oktober 1740 op Slot Zuylen en beroemd als Franstalige schrijfster en componiste met voor die tijd zeer moderne opvattingen. Maria Christina Kerk, Dolderseweg 123c, Den Dolder, www.cultuurpodiumdendolder.nl

- **Za. 20 jun, 20.00u, Hosseini**

Een aangrijpend autobiografisch portret van Renée Coralie van Beek. In de noodopvang van Leiden ontmoet zij tijdens het geven van Nederlandse les

de Afghaanse vluchteling Ayoub. Na hun ontmoeting staat haar leven op zijn kop. Ze worden verliefd en zij raakt tegen iedere verwachting in zwanger. Parallel aan de verliefdheid loopt Ayoub's asielpcedure die abrupt eindigt in de illegaliteit. Hosseini toont de achterkant van het Nederlandse asielsebeleid. Het is een verhaal over dat wat je niet in de krant leest. Over de voortdurende angst om elkaar kwijt te raken en hoe hoop te houden in een uitzichtloze situatie. Theater Het Lichtruim, Planetenbaan 2, Bilthoven, www.kunstenhuis.nl

Bijzondere films

● **Vr. 3 apr, 20.30u, Rocketman**

Het waargebeurde verhaal van Elton John. Elton besluit als jonge jongen naar het beroemde conservatorium Royal Academy of Music te gaan. Uiteindelijk zal hij uitgroeien tot een wereldberoemde superster. Dolderse buurtbioscoop Dollywood, Vijverhof 26, Den Dolder, www.dendollywood.nl

Vr. 17 apr, 20.30u, Maradona

Film van Oscarwinnaar Asif Kapadia over de opkomst en ondergang van stervoetballer Diego Maradona. In 1984 gaat hij spelen voor de Italiaanse voetbalclub Napoli. Hij behaalt sportieve successen maar raakt steeds meer in de greep van drugs, mafia en zijn buitenechtelijke escapes. Dolderse buurtbioscoop Dollywood, Vijverhof 26, Den Dolder, www.dendollywood.nl

● **Ma. 20 apr, 19.30u, Another Day of Life**

Persoonlijk verslag van de Poolse journalist Ryszard Kapuscinski over de dramatische gebeurtenissen rond de onafhankelijkheid van de Portugese kolonie Angola in 1975. Met introductie door filmjournalist Harry Peters. Deze film maakt deel uit van het filmprogramma Boek & Film, een initiatief van Stichting Literaire Activiteiten Zeist in samenwerking met Bibliotheek Idea Zeist en Figi bioscoop. Figi bioscoop, Het Rond 2, Zeist, www.ideacultuur.nl

Pop en jazz

Zo. 15 mrt, 18.30u, Fay Lovsky
● (zang), Oleg Fateev (accordeon) en Thijs Borsten (piano)

Fay en Oleg delen een gevoel van 'altijd ergens anders willen zijn'. Samen zingen ze Russische en Nederlandse liedjes over heimwee en over plekken waar je graag wilt zijn maar niet bent. Een muzikale, poëtische verrassing vol kwaliteit. Oleg is een zeer bedreven musicus die zowel in de klassieke muziek als in de volksmuziek zijn weg heeft gevonden terwijl Fay op allerlei instrumenten vooral haar eigen weg is gegaan. Beauforthuis, Woudenbergse Weg 70, Austerlitz, www.beauforthuis.nl

● **Za 28 mrt, 20.15u, Lucky Fonz III.**

Lucky Fonz III is een van Nederlands meest geliefde zangers met hits als 'Ik heb een meisje' en 'App Me'. Hij is ook een van de bekendste dankzij optredens in 'DWDD' en 'De Slimste Mens'. Het schouwburgpubliek kent Lucky Fonz als bijzondere theatermaker met shows waarin hij cabaret, kleinkunst en unieke liedjes combineert. "Verrassende observaties en originele humor" schreef de Volkskrant over zijn vorige show 'Superlekker' en gaf vier sterren. In 'Buiten de lijnen' pakt Lucky Fonz met mooie liedjes, aparte verhalen, humor, diepgang en ontroering de grote vragen aan, zoals de zin van het leven en het waarom van die w in erwt. Beauforthuis, Woudenbergse Weg 70, Austerlitz, www.beauforthuis.nl

● **Vr. 10 apr, 20.15u, Jazz met Ed Verhoef (gitaar), Adam Nusselbaum (drums) en Hein van der Geyn (contrabas), The John Abercrombie Tribute**

John Abercrombie was naast een geweldig gitarist een gedreven componist. Veel van zijn composities zijn wereldwijd bekend en gespeeld. Zijn albums waren in zijn tijd grensverleggend en kunnen, tezamen met andere generatiegenoten zoals Michael Brecker, Kenny Wheeler, Ralph Towner, Keith Jarrett, John Surman, Bill Frisell en Jan Garbarek mede bepalend zijn geweest voor de basis van de inmiddels zo genoemde 'ECM sound'. Beauforthuis, Woudenbergse Weg 70, Austerlitz, www.beauforthuis.nl

● **Zo. 19 apr, 18.30u, Saskia Laroo (trompet), Trumpets around the world**

De 'Lady Miles Davis of Europe', zo werd ze in Amerika door pers en publiek genoemd, is een van de weinige vrouwen die al vier decennia lang internationaal

op topniveau de trompet blaast en al zo lang bandleider is. Haar muziek klinkt als een muzikale reis met niet alleen pure jazz, maar ook invloeden uit de hiphop, dance en wereldmuziek alsof die stijlen altijd bij elkaar hebben gehoord. Beauforthuis, Woudenbergse Weg 70, Austerlitz, www.beauforthuis.nl

Klassiek

● **Zo. 22 mrt, 15.00u, Farkas Blaaskwintet, Mozart en meer**

Hilton Royal Parc, Van Weerden Poelmanweg 43, www.muziekkringeemland.nl

● **Vr. 27 mrt, 20.00u, Mariëtte Heemsen (cello) en Angélique Landheer (piano) spelen Casalis, Vivaldi, Fauré, Debussy, Schumann en Brahms**

Maria Christina Kerk, Dolderseweg 123c, Den Dolder, www.cultuurpodiumden-dolder.nl

● **Zo. 5 apr, 15.00u, Marcel Worms (piano)**

Theater Het Lichtruim, Planetenbaan 2, Bilthoven, www.kunstenhuis.nl

● **Vr. 15 mei, 20.00u, Kurios Klarinetkwartet**

Tijdens concerten worden naast originele hedendaagse werken voor klarinetkwartet, ook bewerkingen van strijkkwartetten en andere, veelal door het kwartet zelf, vervaardigde arrangementen gespeeld. Ook spelen zij Tango. Maria Christina Kerk, Dolderseweg 123c, Den Dolder, www.cultuurpodiumden-dolder.nl

● **Zo. 7 jun, 15.00u, Fuse**

Winnaars van de Edison Publieksprijs 2019 en vaste klassieke band bij televisieprogramma Studio Witteman. Hilton Royal Parc, Van Weerden Poelmanweg 43, www.muziekkringeemland.nl

De Makelaar BILTHOVEN - ZEIST

Vraag de brochure aan!

Zorggroep De Laren

Villa Hoefstaete biedt een luxe, veilige en sociale woonomgeving met gastvrije service en deskundige 24-uurszorg op maat.

Het leven in Villa Hoefstaete is erop gericht u het thuisgevoel te bezorgen. Behouden wat waardevol is en uitkijken naar dat wat komt. Uw leven leiden zoals u gewend bent in de geborgenheid van onze villa.

“Er is altijd wel iets om naar uit te kijken.”

Mevrouw Thomas, bewoonster Villa Hoefstaete
Lees het interview op onze website.

Verwloegen jaren

door Ineke van Offeren

De jeugdclub, hoe het verder ging... (deel 2)

Als er 10 jaren geleden geen jeugdclub was gevormd in Bosch en Duin, dan zou er vandaag geen tennispark zijn met 6 banen, een trainingsmuur, een clubhuis en al. Aldus de Nieuwsbode van 30 maart 1972 in een artikel dat de jeugdclub nog eens flink in het zonnetje zet.

Al vrij snel na de inwijding van het clubgebouw aan de Dennenweg in 1962 kwamen de eerste signalen dat er niet genoeg ruimte was. De jeugdclub bleef maar groeien en er werd zelfs een tweede club opgericht, 'Club 64' voor de jeugd van 14 tot 20 jaar. Aan plannen geen gebrek, wel aan ruimte. Er werd een tennisclub opgericht maar er waren geen tennisbanen. Ook hier kwam de eerste oplossing van een particulier initiatief. Baron Roëll aan de Vossenlaan stelde zijn ongebruikte tennisbaan beschikbaar en diverse vaders brachten deze voortvarend in speelbare conditie. Vanwege het grote animo was een enkele baan al snel niet genoeg.

Ook in krantenartikelen werd regelmatig gewag gemaakt van het ruimtegebrek. De instuif bewees overduidelijk dat de belangenvereniging Bosch en

Duin mede door de grote bloei van de jeugdafdeling danig uit haar jasje is gegroeid. Met spanning wordt van bestuurszijde dan ook uitgezien naar uitbreiding van het clubgebouw. Als tweede wens staat bovenaan de verlanglijst de aanleg van een aantal tennisbanen nabij het clubhuis aan de Dennenweg.

Na acht jaar van hoop en vrees, van dubben en puzzelen, was het op zaterdag 25 maart 1972 dan eindelijk zover. Het vernieuwde clubgebouw en de zes tennisbanen konden feestelijk geopend worden. Maar zelfs dat ging niet zonder slag of stoot. Het nieuwe gedeelte was met een papier afgesloten en burge-

Avondvierdaagse jeugdafdeling tennisclub

Uitbreidingsperikelen

Zo vlot als het eerste gebouw er gekomen was, zo moeizaam verliep de beoogde uitbreiding. Niet door toedoen van de jeugdclub, maar door de gemeente die roet in het eten gooide met woeste uitbreidingsplannen voor 2700 hoogbouwoningen en nog wat bungalows in Ravenhorst, precies rond het clubgebouw. Wat de uiteindelijke doorslag heeft gegeven, de felle tegenstand van de bewoners of het vernietigende rapport van TNO over de geluidshinder door vliegbasis Soesterberg, is verloren gegaan in de tand des tijds. Feit is dat gemeente Zeist in 1970 eindelijk overstagging, Ravenhorst aan de natuur overliet en toestemming gaf voor de uitbreiding van het clubgebouw en de aanleg van zes tennisbanen.

meester Stolk zou dit met een rake klap tegen een tennisbal doorboren. Hij bleek niet sterk genoeg of het papier was te sterk want tot twee keer toe veerde de bal terug. Tijdens de derde poging stak een hulpvaardige hand aan de achterkant een mes door het papier en was de eer van de burgemeester gered. Trefzeker werd tegelijkertijd een trofee aan het mes geregen... de strak gespannen broek van de fotograaf die aan de voorkant gehurkt klaar zat om een plaatje te schieten van het moment suprême!

10 jaar jeugdclub

Het vergrote clubhuis kwam als geroepen want een paar dagen later pakte de jeugdclub, die inmiddels meer dan 160

Aly van den Berg in actie bij toneelstuk De ongelovige Thomassen

leden telde, groot uit tijdens haar 10-jarig bestaan. Allereerst met een opvoering van 'Meester Pennelik', een musical over een gedreven, hardwerkende meester met een slechte gezondheid en een navenant slecht humeur. Maar eind goed, al goed dankzij een preparaat van rozenwortel dat zowel meester als leerlingen verstandig en gelukkig maakte. De afgelopen tien jaren werden daarna vrolijk herdacht in een gedicht, vertolkt door de jeugdige leden. En als grande finale een zelfgemaakte kermis met ballen gooien, rad van avontuur, pijl en boog schieten en nog veel meer.

Gefascineerd publiek

Jeugdclub in actie voor het goede doel

Het was niet alleen maar feest in de jeugdclub. In het kader van het 'Jaar van het kind' zamelde de jeugd in 1979 tijdens een bingoavond 100 boeken in voor weeskinderen in Suriname. Op deze avond wist mevrouw van de Lely uit Bithoven met haar bijdrage over de schrijnende nood in Tanzania een gevoelige snaar te raken bij de aanwezige jeugd. Spontaan werd besloten het zelfgebouwde Tanzaniaanse dorpje Bigwa te adopteren en een inzamelingsactie te houden voor broodnodige kinderkleding, gordijnen, lappen en breiwool. Het volgende clubseizoen werd met een planten- en bloemenmarkt vol zelfgekweekte plantjes en andere spulletjes geopend. Deze bracht maar liefst 700 ouderwetse guldens op waarmee 28 hulppakketten werden samengesteld voor Bigwa.

Modeshow o.l.v. Gera van den Berg

20 jaar jeugdclub

Door de jaren heen ontplooidde de jeugdclub een ongelooflijke hoeveelheid activiteiten. Van toneelclub tot voetbalclub, van kookclub tot pingpongclub, van zangclub tot timmerclub en nog een heleboel meer. En dat nog afgezien van de maandelijkse middagen met tal van wisselende thema's, waaronder film, carnaval, modeshow, puzzeltocht, avondvierdaagse en boerenoptocht. Kortom, te veel om op te noemen. Het 20-jarig bestaan van de bloeiende jeugdclub werd gevierd met een uitje. Twee volle bussen vertrokken naar de Efteling waar 80 kinderen zich opperbest vermaakten en twaalf begeleiders de handen vol hadden om het jolige stel in toom te houden en heelhuids thuis te brengen. En traditiegetrouw werd ook dit jubileum geëerd met een gedicht waarin de voorbije jaren op rijm gezet waren. 'Twintig

Uitvoering door toneelclub

Stukje maken tijdens de maandelijkse themamiddag

Bloemen- en plantenmarkt voor Tanzania

jaar jeugdclub Bosch en Duin' treft u elders aan in deze uitgave.

Nawoord

Inmiddels is de eens zo bloeiende jeugdclub ter ziele, ingehaald door veranderende tijden. De huidige jeugd is niet meer warm te krijgen voor toneel- en timmerclubjes en de huidige moeders

naar het Sinterklaasfeest kwamen zijn we gestopt met activiteiten voor de jeugd.

Een woord van dank

Ook dit tweede artikel is tot stand gekomen dankzij de twee knipsel- en foto-boeken van Aly van den Berg die van de start in 1961 tot 1984 liefdevol foto's en krantenartikelen verzameld heeft. Zoals

Refrein.
Onze Jeugdclub, onze Jeugdclub, die viert weer Carnaval
in het Clubhuis in het Clubhuis, daar doen we lekker mal.

Er zijn weer heel wat liedjes op het papier gezet,
en al die gekke teksten, daarop wordt nooit gelet,
Die leuke Carolientje, die steeds maar moorden wou,
waarom niet vlug de cel in en daar boeten in de kou.
Refrein....

Dan zijn er nog de Smurfen, die drinken steeds maar bier,
Nu ik geloof er niks van, het zit me soms tot hier,
en waarom is dat mens niet thuis, die moeder van Marie,
zij zit bij ome Joop met haar probleem om half drie.
Refrein.....

Waarom moet men je pakken, voor een hele dikke zoen,
't is helemaal niet nodig, dat kun je zo wel doen,
en dan dat lied van Tingeling en toe de loe de loe,
natuurlijk is het flauwekul, waar moet dat nu naar toe,
Refrein..... LX

Carnavalslied

hebben een drukke baan. Het organiseren van alle activiteiten vereiste een ongelooflijke inzet, iets waar de moeders van toen de tijd voor hadden. Zij immers waren de drijvende krachten achter de jeugdclub. Toen een paar jaar geleden nog maar vijf kinderen met grootouders

Aly zelf eens opmerkte, geen club heeft zo vaak de krant gehaald als de onze. En gezien de hoeveelheid verzamelde artikelen lijkt mij dat niet overdreven. Ik ontving de boeken van haar dochter Gera, toentertijd zelf actief lid van de

100

Tot aan het 100-jarig bestaan van Vereniging Bosch & Duin e.o. blikken we in ieder nummer terug op een stukje verleden, vijf jaar lang. Maar daar hebben we uw hulp wel bij nodig!

Wilt u meewerken aan een artikel? Heel graag! Bijvoorbeeld in een interview of door zelf, of samen met iemand, een artikel te schrijven. Wilt u onze hulp daarbij? Maar natuurlijk! En wat dacht u van foto's, documenten en andere zaken uit uw oude doos? Fantastisch materiaal voor een nostalgisch verhaal! We houden ons dan ook van harte aanbevolen. Wilt u een steentje bijdragen, neem dan contact op met Ineke van Offeren via info@verenigingboschenduin.nl

Plantenlied door zangclub

in het spel „De Prinses en de zuurkool”, dat zaterdagavond in het verenigingsgebouw van Den Dolder werd opgevoerd door de jeugdtonceelgroep van Bosch en Duin. Het toneelstukje, waarmee een overweldigend succes werd geboekt, vormde het sluitstuk van de gezellige ouderavond, die door de jeugdclubs van Bosch en Duin ter afsluiting van het seizoen was belegd. Een festijn, dat men in Den Dolder hield omdat de belangenvereniging Bosch en Duin nog geen eigen zaal heeft.

Toen Sint-Nicolaas vergezeld van twee zwarte knechten uiteindelijk zelf binnenstapte werd het zelfs de meest moedige eep beetje wit om de neus. Want de langste Zwarte Piet die we ooit gezien hebben torste een grote zak, waarin wel vijf kinderen zouden kunnen verdwijnen.... Gelukkig bleef het ook deze middag bij dreigementen, want al moest St.-Nicolaas wel eens op de hem eigen zachtmoedige wijze een licht ver-wijf laten horen; over het algemeen bleken de kinderen van Bosch en Duin toch braaf genoeg te zijn om voor een presentie in aanmerking te komen.

De pittige, vlotte show werd gepresenteerd door mevrouw G. van den Berg. Twaalf kinderen van de jeugdclub Bosch en Duin traden als mannequins op. Dat een en ander wel leidde tot enige hilariteit was te verwachten. Vele ouders en hun kinderen vroonden de show van doelmattige sportieve kleding bij en genoten vooral van de baby en van Sabine en Niels-Willem v.d. Loo, die respectievelijk 2 en 4 jaar zijn en die de show stalen. Zij reageerden zo spontaan, dat de aanwezigen als het ware aan hun voeten lagen.

Voor de mooiste verklede kinderen was een prijs beschikbaar, waarbij speciaal gelet werd op de kinderen die kleding zelf in elkaar gezet hadden. Mevrouw van den Berg: „Een van de prijzen ging naar een „meisje” met haren om van Miss Bosch en Duin, dat tot aller verrassing later een jongen bleek te zijn. Een andere prijs ging naar de uitbeelding van „zo slank als je dochter”. Al met al was het geslaagde carnavalsavond, die besloten werd met een grote verloting.

BOSCH EN DUIN — De Jeugdclub Bosch en Duin gaat dit seizoen van start met een gezellig Boerenfeest op zaterdag 1 oktober in en rond het Clubhuis aan de Dennenweg 6.

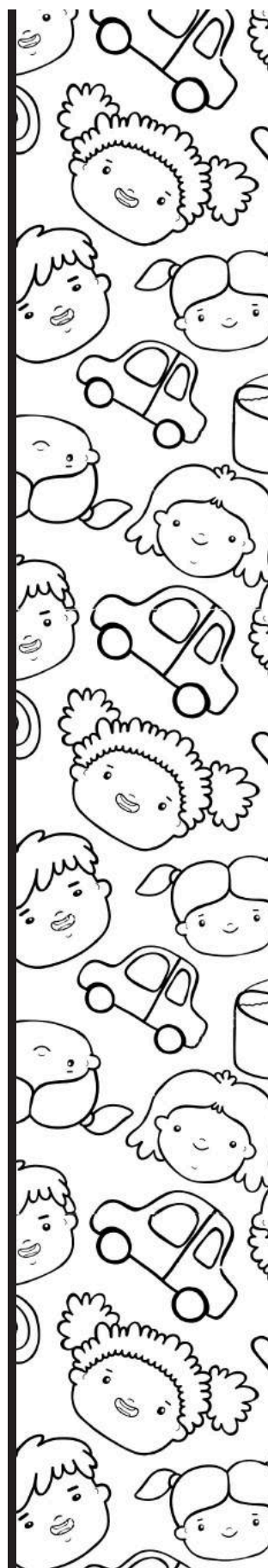
Op het programma staan o.a.: Toneel, spelletjes van vroeger en nu, accordeonmuziek, klompendans en diverse boerenhapjes. Men verwacht vele leden, introducés, vriendjes en vriendinnetjes verkleed als boer of boerin op dit feest.

Twintig jaar jeugdclub Bosch en Duin

- T* wintig en een half jaar geleden werd de jeugdclub opgericht voor alle kinderen in Bosch en Duin een heerlijk bericht.
- W* ant vriendjes van school waren er niet om te spelen men ging naar school ver in de omtrek en dat waren er velen.
- I* ntussen werd er hard door het bestuur gewerkt en de club door 50 kinderen gesterkt.
- N* aarstig werd met de gemeente Zeist gepraat en gepraat want met een clubgebouw was iedereen gebaat.
- T* oen in 1963 kwam alles voor elkaar een nieuw clubhuis en.... gauw klaar.
- I* nmiddels waren er veel clubs, zoals toneel, zang, creatief, voetbal, volksdansen en zelfs tennis, de leden kregen vriendjes en maakten met veel kinderen kennis.
- G* roter werd het aantal leden en nam tot 100 toe, op feestavonden konden veel ouders niet zitten, een vervelend gedoe.
- J* a het clubhuis werd te klein en een kleedkamer was hard nodig in 1971 kwam dit voor elkaar en ook een centrale verwarming, lang niet overbodig.
- A* lles ging zoals het moest, de dames deden het goed het bestuur veranderde no wel eens, echter nieuw leven, nieuw bloed.
- A* l gauw was het zover, de club bestond 10 jaar dit werd groots gevierd, met allen bij elkaar.
- R* azend snel groeide de club en het 200ste lid werd begroet zo ziet U maar wie goed doet, goed ontmoet.
- J* aren gingen voorbij en de kinderen vinden het nog steeds fijn iedere maand weer bij een ander evenement te zijn.
- C* lubs worden goed bezocht, ondanks de TV, er zijn nu ook 3 kookclubs, een reuze leuk idee.
- B* osch en Duin, de Jeugdclub en denkt U er wel eens aan van onze club hebben de meeste foto's in diverse kranten gestaan.
- E* n dan niet te vergeten ons mooie werk voor de kinderen in Tanzania diverse pakketten met kleding, speelgoed en naaigerei gingen steeds naar ons geadopteerde dorpje Bigwa.
- N* u moet nog even verteld over ons 20 jarig bestaan dat werd gevierd door met z'n allen naar de Efteling te gaan.
- D* unnetjes doen we dit nog over, met alle dames van de vorige besturen en wel op 10 mei a.s. van half drie tot vijf uren.

Op 19 september
2020 bestaat de
Wijngaard 50 jaar.

Heeft u mooie
herinneringen?
Deel het met ons.

Liefdevolle zorg bij u thuis of in de Wijngaard

(030) 697 34 00 • info@accoladezorg.nl
www.accoladezorg.nl/zeist

50 jaar
Accolade Wijngaard
met elkaar

w w w . p a r k l a n d . n l

Parkland
MAKELAARDIJ

Zoetbrood
ASSURANTIËN

Uw adviseur bij: verkoop, aankoop, taxaties, hypotheken en verzekeringen

Parkland Makelaardij

Dolderseweg 138c
3734 BL Den Dolder

030 - 228 35 30

welkom@parkland.nl

www.parkland.nl

Zoetbrood Assurantiën

Dolderseweg 138d
3734 BL Den Dolder

030 - 229 05 58

algemeen@zoetbrood.nl

www.zoetbrood.nl

door Ferdinand Pipers

Nadat ik in vorige edities van Bosch & Duin Magazine vooral schreef over wat we niet hebben op het gebied van openbaar vervoer (OV) in Bosch en Duin, is het ook nuttig om eens te laten zien wat we wél hebben. In Bosch en Duin wordt weinig of niet gebruikgemaakt van het OV en is men nauwelijks op de hoogte van hoe goed het is. Liever wordt de auto genomen omdat dat makkelijker is of in sommige gevallen niet anders kan. Met de niet zo lang geleden vernieuwde fietspaden in ons buurtschap is de fiets ook populairder geworden. Het OV is geloof ik voor veel Bosch en Duiners echter een brug te ver. Ik hoop met dit artikel die kloof weg te nemen of in ieder geval te verkleinen. Zeist laat ik in dit verhaal buiten beeld omdat het OV gezien de korte afstand niet aantrekkelijk genoeg is.

De basis

Voor de mensen die nog nooit met het OV gereisd hebben een korte introductie. U reist het makkelijkst met de OV-Chipkaart. U kunt een kaart aanschaffen voor €7,50 op ov-chip-

kaart.nl of bij een automaat die op elk treinstation te vinden is. Saldo plaatsen op uw kaart kunt u online of bij een automaat. Voor de bus dient u minimaal €4 op uw kaart te hebben en voor de trein €20. Inchecken doet u in de bus bij de chauffeur en bij de eindbe-

afgelopen jaren zijn uitgebreid waarschijnlijk niet. Zo zijn de fietsenstalling en de parkeerplaats voor auto's vergroot en heeft het station een nieuwe wachtruimte gekregen met een kleine restauratie. Parkeren is gratis dus de trein pakken is al gauw goedkoper dan

Introductie OV voor Bosch en Duin

stemming checkt u ook weer uit in de bus. Voor de trein checkt u in en uit op het perron. U kunt ook nog gewoon een kaartje kopen. Voor de trein koopt u deze bij een automaat op het station en voor de bus bij de chauffeur. In de bus kunt u alleen pinnen. Om uw reis te plannen kunt u het beste gebruikmaken van 9292.nl of ns.nl. Ook via Google Maps kunt u uw reis plannen.

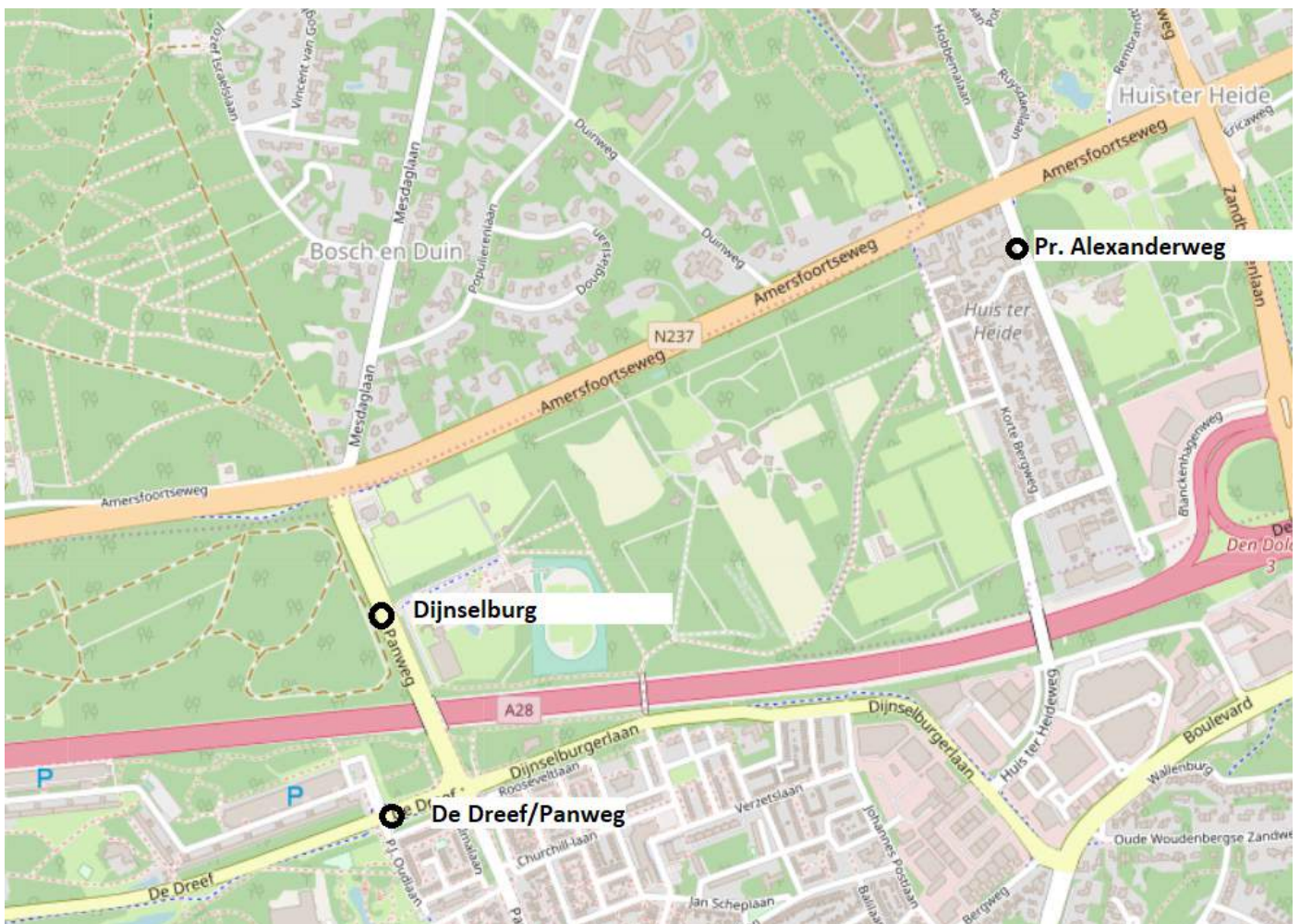
De trein

Bosch en Duin is een langgerekt buurtschap dus niet elke vorm van het beschikbare OV is voor iedereen even aantrekkelijk. Ten noorden van Bosch en Duin hebben we natuurlijk het prachtige stationnetje van Den Dolder liggen, dat is iedereen wel bekend. Dat de voorzieningen op het station de

de auto te nemen en je vervolgens blauw te betalen aan parkeerkosten. Het zorgt ook nog eens voor minder stress! Vanaf Den Dolder kunt u vier keer per uur tussen zes uur 's ochtends en middernacht naar Utrecht Centraal en daarnaast twee keer per uur naar Baarn en Amersfoort/Zwolle.

De bus

Als u meer in het zuiden van Bosch en Duin woont is de trein wellicht minder aantrekkelijk omdat de afstand naar het station te groot is. Dan is de bus een betere optie. Aangezien de meeste lezers vermoedelijk vrij weinig van (het gemak van) de bus in de regio weten, leg ik dit wat uitgebreider uit. Voor Bosch en Duiners die naar Utrecht, Amersfoort of Science Park de Uithof

reizen is het meestal het slimst om naar Zeist-Vollenhove te gaan. Dat is de buurt in het noorden van Zeist waar de gigantische galerijflats staan. Omdat er zoveel mensen in deze buurt wonen is de vraag naar OV groot, daarom rijden hier veel bussen.

Naar Amersfoort/Science Park

Voor de richting Science Park en Amersfoort is de dichtstbijzijnde halte minder ver. U kunt dan opstappen bij halte Dijnseburg. Deze halte is wat kleiner en afgelegener dan De Dreef/Panweg. Als u richting Zeist rijdt via

en Duiners (ja, serieus)

Naar Utrecht

Reist u in de richting van Utrecht, dan kunt u het beste naar halte De Dreef/Panweg gaan. Als u via de Panweg naar Zeist rijdt bij de rotonde rechts. Achter de flat is een groot parkeerterrein en bij de halte is een fietsenstalling. Vanaf de rotonde komend moet u de rechter halte hebben. Met lijn 73 (voorheen 52/53), herkenbaar aan zijn roze kleur, kunt u tijdens de spits acht keer per uur naar Utrecht en daarbuiten vier tot zes keer. De bus rijdt van zes uur 's ochtends tot middernacht. U staat dan binnen 18 minuten op de Oude Gracht in het centrum van Utrecht en als u nog even blijft zitten komt u bij het centraal station uit.

de Panweg vindt u deze halte bij de oprit naar zwembad Dijnseburg. Voor de richting Science Park stapt u in bij de halte aan de kant van het bos, voor Amersfoort aan de kant van het zwembad. Lijn 34 (voorheen 72), herkenbaar aan zijn paarse kleur, rijdt tijdens de spits vier keer per uur en daarbuiten twee keer. Deze bus rijdt tussen zes uur 's ochtends en zeven uur 's avonds. U bent dan binnen 19 minuten op het station van Amersfoort. U kunt ook opstappen bij de halte Prins Alexanderweg in Huis ter Heide. Daar neemt u bus 56 die twee keer per uur naar Amersfoort rijdt. Deze bus rijdt echter wat langzamer en stopt onderweg vaker dan lijn 34. Voordeel van deze lijn is dat hij tot middernacht rijdt.

En wist u dat...

...u op vertoon van uw entreebewijs voor een voorstelling in de schouwburg van Utrecht gratis met de bus naar de schouwburg reist?

Ik hoop dat het enigszins gelukt is om uit te leggen hoe het OV werkt, waar u het vindt en hoe u op uw bestemming komt. Het OV is sneller en gemakkelijker dan u denkt, de bus brengt u frequent en snel zonder omwegen naar uw bestemming. Dat geldt natuurlijk ook voor de trein. U bent daarnaast nog eens duurzaam bezig! En u hoeft zich echt niet meer te generen als u met de bus reist, die tijd is allang voorbij...

reacties via f.pipers2001@gmail.com

Wat je zo een-twee-drie niet ziet...

Dit is mijn laatste bericht in het magazine als lid van het bestuur van de Vereniging Bosch en Duin e.o. Ik heb er namelijk als bestuurslid drie termijnen opzitten, het maximum aantal volgens onze statuten. Bovendien ben ik in totaal zo'n 15 jaar actief geweest voor het behouden en versterken van onze buurt. Het is dan ook mooi geweest. Hiermee is voor mij de cirkel rond. Het begon allemaal in 2006, toen ik mee mocht schrijven aan de Wijkvisie. En nu zijn wij bezig aan een actualisatie van de Wijkvisie. Het is immers belangrijk voor het bestuur om te weten of de voornaamste aandachtspunten nog dezelfde zijn en worden gedragen door de leden. De inhoud van onze visie kan ook goed dienen om ingebracht te worden bij de Omgevingsvisie Zeist waarvoor de gemeente, volgens planning, inmiddels een participatietraject heeft opgestart. Het werk dat door bestuursleden en vrijwilligers wordt verzet is aan de buitenkant niet

altijd zo een-twee-drie zichtbaar. U mag van mij aannemen dat wij er veel tijd en energie in stoppen. Maar ook krijgen wij er veel energie voor terug. Het geeft veel voldoening iets voor Bosch en Duin te kunnen betekenen. Bovendien leer je elkaar beter kennen, is de onderlinge sfeer goed en zien we elkaar graag. Wat men natuurlijk wel kan zien zijn de resultaten van onze inspanningen. Denk aan de maandelijkse sociëteitsavonden, het Bosch & Duin Magazine, de berichten op onze site, de regelmatige nieuwsbrieven aan de leden, de jaarvergaderingen, het politiek café bij komende gemeenteraadsverkiezingen, de Salon der Kunsten en de Salon der Verdieping.

Het is inspirerend en dankbaar om voor de buurt actief te zijn. Veel bestuursleden en vrijwilligers zijn ons voorgegaan. Met succes, want Bosch en Duin zou er vandaag de dag anders niet zo bijstaan!

Kortom: onze buurt staat of valt met de inzet van vrijwilligers. Wilt u uw buurtgenoten beter leren kennen en gezamenlijk de schouders zetten onder het behoud van het karakter en de samenhang van onze buurt? Neem eens contact op met een van de bestuurs- of commissieleden. U zult er geen spijt van krijgen. Ik heb er de afgelopen 15 jaar in ieder geval met volle teugen van genoten!

Hans Voorberg, voorzitter

Voor meer informatie ga naar www.verenigingboschenduin.nl

door Rob Hufen Hzn.

In de november uitgave van dit magazine (2019 nr. 53) schreef ik over de bouw van een woning door H.J. Hufen naast de villa 'Florence Grove' aan de Amersfoortseweg 15 in Huis ter Heide.

100 kamers in de aangebouwde vleugel. Ze aten gezamenlijk en de zusters van de congregatie van St. Joseph verzorgden de huishouding en de kapel [foto 3]. De lessen waren beneden. De studenten mochten niet 'de stad in'. Later kwam er binnenshuis een bar. De aan de overkant van de Amersfoortseweg wonende Jan Kieven en zijn vrouw ondernamen natuurlijk sociale

Enkele van hun contacten waren de priesters Piet van Hooijdonk, die bij Kieven kwam tennissen, en Gerard Zuidberg. Die had een uitgesproken pastorale natuur en al langer contacten met allerlei bezoekers van de kerkdiensten in de Dijnselfburgse seminariekapel, waaronder meer welgestelden zoals het echtpaar Kieven. Van een parochie Dijnselfburg was nog geen sprake [foto 4].

De religieuze herbestemming van

FLORENCE GROVE

Verkopers van de oostelijke helft van hun grond waren in 1956 de bewoners van die villa, Antoine Borgers (1881-1972) en zijn vrouw [foto 1]. Op het verkochte terrein lag ook een tennisbaan en er stond een oud Chinees theehuis. Dat was daar omstreeks het bouwjaar (1902) van hun huis geplaatst, na een halve eeuw in Sassenheim te hebben gestaan. De tweede villa werd in opdracht van Drs. Jan Petrus Kieven (1911-2000) en zijn vrouw Tilly Taminiau aan de westkant gebouwd. Zij werden, met hun dochter Marlies, de overburen van het Groot-seminarie Dijnselfburg. Hun vestiging daar betekende méér voor het echtpaar Kieven dan het bebouwen van een stuk bosgrond.

Na het verschijnen van bovengenoemd artikel werd ik daarover meer gewaar.

Vervolg

Ze voelde zich als vissen in het water aan de Amersfoortseweg en wortelden er ook sociaal. Ook al omdat zij, getrouwe katholieken, de kapel van het Grootseminarie Dijnselfburg konden bezoeken en er wekelijks gelijkgestemde geloofsgenoten ontmoetten. Een kaarsrecht pad leidde, als een zichtas vanaf de buurvilla Florence Grove, naar het seminarie. Dat was sinds de opening in 1952 voor vele priesterstudenten een studiebolwerk [foto 2] geworden. Zijn klooster, kapel, opleidings- en woongebouwen waren een kolossale uitbreiding in- en bij het oude landhuis Dijnselfburg geweest. Een aantal afgestudeerde priesters ging er college geven, waaronder de latere bisschop van Groningen Mgr. Möller. Priester Piet van Hooijdonk (1928-2013) werd er na zijn promotie in 1958 tot hoogleraar aan het 'Philosophicum' benoemd. Zijn ambtgenoot Gerard Zuidberg (1936-2018) werd er na zijn promotie in 1963 hoogleraar filosofie.

In die tijd leidden de, uiteraard mannelijke, studenten een afgezonderd celibatair bestaan, met interne ontgroeningsrituelen door ouderejaars. Aanvankelijk betrof het 60 tot 70 studenten, dat aantal groeide naar 120. De docenten woonden in het voorhuis en de meeste studenten in de circa

activiteiten, zoals op en rond de tennisbaan bij hun woning. Het omkleden gebeurde in het aanvankelijk nog aanwezige Chinese Theehuis (zie de november uitgave van dit magazine).

De leerstellige, ethische en pastorale vernieuwingsprocessen, als gevolg van het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965), hadden ook hun effect op de priesteropleidingen. Er ontstonden overal in het kerkelijke landschap kleinere, experimenteel getinte

1. Florence Grove (front), 1973

2. Kapel van Dijnselfburg

studentenfraterniteiten van bijvoorbeeld vijf tot tien personen, die in een gemeenschap bij elkaar wilden gaan wonen.

Groot Dijnselfburg versus kleine gemeente

Omdat de kerk zijn seminaries langzamerhand niet meer open kon houden, ging ze over tot de reorganisatie van de priesteropleiding en de opheffing van het grootseminarie Dijnselfburg per 1 september 1967. Het Philosophicum ging in 1970 naar een eigen instituut in de Katholieke Theologische Hogeschool in de Uithof te Utrecht, de KTHU, in Amsterdam werd dat de KTHA waar Piet van Hooijdonk hoogleeraar werd. Theologiestudenten konden, als ze dat wilden, een kamer blijven huren op Dijnselfburg. Ze gingen naast hun studie werken, bijvoorbeeld in een ziekenhuis, en een aantal werd verliefd. De populatie dreigde als gemeenschap uit elkaar te vallen aangezien het cement, dat Dijnselfburg een ziel had gegeven, begon te verdwijnen. Een stuk of tien van hen wilden weg uit het grootseminarie. De paters Oblaten, een Missiecongregatie, verlieten in die tijd met hun studenten het landhuis Rodichem en elf Dijnselfburgers gingen in 1969/1970, in samenspraak met hun studentenpastor Gerard Zuidberg, dáár wonen. Niet iedereen, achterblijver of instantie, vond hun vertrek uit Dijnselfburg een goed idee.

Doelstelling was kortweg om samen te leven, menselijke warmte te verspreiden, spiritualiteit en (oecumenisch) geloofsleven te ervaren en gastvrijheid te bieden aan mensen van buiten zoals vluchtelingen. Dit allemaal zonder aanzien des persoons of diens levensovertuiging. Er waren mooie feesten, waaronder ook voor en met het parochiële jongerenkoor (de Dijnselfburgkapel was ondertussen parochiekerk geworden met Gerard Zuidberg als pastor). Rodichem was eigendom van een stichting voor ouderenhuisvesting. Die wilde er een chique woonplek voor ouderen van maken en de groep moest het in 1973 verlaten.

Roomse filantropie

Jan Kieven had met de geburen Borgers een goede relatie opgebouwd en toen de heer Borgers in 1972 overleed kocht Kieven zijn buurpand Florence Grove (nr. 15). Hij hield daarmee greep op de bestemming en bewoning ervan, terwijl er aan de aankoop ontegenzeggelijk ook een beleggingsaspect zat. Een oud makelaarsgezegde luidt "je kunt het pand van je buurman maar één keer kopen".

Kieven was een man voor wie de katholieke traditie belangrijk was en hij had een gul karakter. Hij deed, bijvoorbeeld als mensen of instanties hem aanstonden, nogal eens aanzienlijke donaties aan goede doelen. Vermoedelijk onder invloed van Gerard Zuidberg en van diens confrater Piet Van Hooijdonk, Jan Kieven's tennismaat, ontstond het idee om de groep priester-

3. Interieur kapel, wandkleed Apocalyps van Hildegard Brom-Fischer

4. Echtbaar Kieven, 1990

5. Piet van Hooijdonk brengt Jan Kieven een cadeautje

studenten naar Florence Grove te halen [foto 5]. Ontegenzeggelijk had Kieven bij de aankoop ook de 'dakloosheid' van de elf theologanten op het oog. Een van hen zegt daarvoor nu het volgende. "Volgens mij was de reden dat Kieven zijn huis voor ons liet opknappen het idee van een convict. Als mensen celibatair willen leven dan heeft een convict-idee de beste kans van slagen daarvoor." In dit geval door na het dagelijks theologie studeren, de wereldse stad te verlaten. "Er moest flink verbouwd worden, waartoe de heer Kieven graag bereid bleek. In de kelder werd een gebedsruimte gecreëerd, omdat de groep graag gezamenlijk wilde bidden." [foto 6]

Tien katholieke studenten, en één protestant, betrokken onder begeleiding van Zuidberg in 1973 het grote huis. Ze woonden er zeer naar hun zin en de huur was heel billijk, circa honderd gulden per maand. Kieven hield zich afzijdig en tussen zijn huis en Florence Grove stond inmiddels een brede heg. Groepslid Jos Hettinga vertrok in 1973/1974 voor een masterstudie theologie naar de Yale Universiteit in New Haven bij New York. Na terugkomst woonde hij nog een jaar

aan de oostkant van Florence Grove [foto 6] waarna hij als pastor naar Zwolle vertrok. In Engeland ontstond ondertussen interesse in de kerkelijke ontwikkelingen in Nederland. In een klein tijdschrift verscheen er Jos' enthousiaste verhaal over de ideologie die zijn gemeente in het Nederlandse Huis ter Heide ontwikkeld had. Maar het aantal priesterwijdingen liep terug naar een minimum. Twee medestudenten herinneren zich hoe het experiment afliep. "In 1975 daalde het aantal theologiestudenten in Florence Grove van elf naar zeven. We pleegden er daarom tijdelijke opvang, aan een student aan de sociale academie, een hulpbehoevende man en iemand die wel theologie studeerde maar niet deel uitmaakte van de leefgroep. In het najaar van 1977 was die groep zo klein geworden dat er teveel ruimte leeg bleef. Toen heeft onze leefgemeenschap in Florence Grove zich opgeheven en in overleg met Jan Kieven de huur beëindigd. Ik denk dat Kieven wel zo'n ideaal voor ogen heeft gehad. Maar het liep anders. Enfin, jij en ik weten dat dat idee later door Rentinck is overgenomen en dat toen het 'Ariënsconvikt' is gekomen." Mgr. Piet Rentinck, eens student op Dijnselburg,

was de eerste rector van het Ariënsconvikt in Utrecht.

De betekenis van Jan Kieven is dat hij het vernieuwende convict-ideaal in zijn pand in Huis ter Heide materieel heeft gefaciliteerd. Hij werd na zijn dood in 2000 herinnerd met de oprichting van een goede doelenstichting, waar zijn dochter Marlies bestuurslid werd [foto 8].

Post Florence Grove

Kieven's 'Nederlandse Verzekeringsmaatschappij Sint Willibrordus' ging via 'De Verzekeringunie' en 'De Stad Rotterdam' op in 'Fortis ASR levensverzekering N.V. te Utrecht'. Uit het convict Florence Grove werden meerdere deelnemers Rooms Katholiek pastor, één werd priester en een ander advocaat. Jos Hettinga werd, na Zwolle, pastor in een Utrechtse parochie en in het Verpleeghuis Rosendael. Gerard Zuidberg koos later bewust voor het pastoraat in Utrechtse volkswijken [foto 9].

herkomst foto's: J. Hettinga (1,6,7), internet (2,3), M. Swarttouw-Kieven (4,5,8), families Zuidberg en Janssen c.s. (9)

6. Engels periodiekje Florence Grove met Jos (r) in de gebedsruimte

7. Florence Grove (oostgevel), 1973

8. Jan Petrus Gerardus Kieven met dochter Marlies, 1977

9. Gerard Zuidberg

Beste bewoners,

Wij willen u zeer nadrukkelijk vragen geen tuinafval uit de eigen tuin te dumpen in het bos. Het bos is namelijk geen dumpplaats van afval van wie dan ook. Tevens is het zeer schadelijk. Wij - en anderen met ons - constateren dat er heel erg veel tuinafval gedumpt wordt in het bos door (de tuinmannen van) bewoners. Zowel aan de Jozef Israëlslaan als aan het fietspad (voormalige spoorweg) vanaf de Duinweg tot voorbij de kruising met de Dennenweg. De beheerders van het bos zijn er ook niet blij mee, want kijk eens hoeveel brandnetels en braamstruiken er in de kanten van het bos staan. Dat komt o.a. door het illegaal dumpen van tuinafval en daar wil een bewoner van Bosch en Duin toch zijn vingers niet aan branden?

P. Saurens en mevr. Meijs
Jozef Israëlslaan

Je bedrijf op de rails

Wie wel eens in Den Dolder komt is het misschien opgevallen. Op het perron staat een heel mooi klein stationsgebouw. Dit monumentje wordt gekoesterd door de gemeente Zeist en door de NS. Wat niet veel mensen weten is dat er (startende) ondernemingen in zijn gevestigd die alles goed op de rails hebben. Waarom zitten zij daar en wat bindt hen?

De redenen voor de ondernemers van vereniging DenDolderCS om zich in dit gebouw te vestigen zijn divers. Organisatiepsycholoog Arjan van Bommel is een man van het eerste uur, hij was betrokken bij het plan en bij de start. Je zit hier als bedrijf op een dynamische plek waar je toch rustig kunt werken. Ik ben veel onderweg, kan hier mensen ontvangen en mijn trainingen en adviestrajecten beter voorbereiden dan thuis. Er zijn meer ondernemers van de vereniging die het fijn vinden om collega-ondernemers om zich heen te hebben. Rogier Visser is hydraulicus, Thuis is thuis en werk is werk. Het lukt mij hier beter om me te concentreren op waar ik mee bezig ben.

Bij DenDolderCS is plaats voor twintig ondernemers die alles runnen via een vereniging waarvan Arjan en Rogier het bestuur vormen, samen met Sven Gutker de Geus uit De Bilt. Het is fijn werken en er zijn goede voorzieningen in het gebouw. Vooral de presentatieruimte met een digitaal scherm is erg handig vindt Sven. Het lidmaatschap van de vereniging staat open voor alle ondernemers in de regio. Recent zijn drie ondernemers naar een volgend station gegaan dus er is ruimte voor nieuwe ondernemers. Kijk op www.dendoldercs.nl of mail naar info@dendoldercs.nl

Bestuursleden Rogier, Arjan en Sven

...de Sociëteit

Vliegangst, wat is het en hoe kom je er vanaf?

Frank van der Linden (67) woont sinds 1999 in Huis ter Heide en is gepensioneerd en gepassioneerd KLM piloot. Na de KLM heeft hij nog ruim zes jaar parttime in het buitenland gevlogen en momenteel doet hij aan zweefvliegen op de voormalige Vliegbasis Soesterberg. Hij heeft als vrijwilliger jarenlang bij de Stichting VALK meegewerkt aan de behandeling van mensen met vliegangst. Stichting VALK is gespecialiseerd in angsten, waaronder vliegangst. De behandelmethoden van Stichting VALK zijn toonaangevend in de wereld. Vanavond geeft Frank een presentatie over vliegangst-behandeling onder het motto 'Rare vragen bestaan niet!'

18/03

Ziek, echt of niet echt, lichamelijk of psychisch?

Ziek, echt of niet echt, lichamelijk of psychisch? De geneeskunde heeft een enorme vlucht gemaakt en is opgeschoven van zorg voor zieke mensen via de behandeling van ziekten naar de behandeling van de risicofactoren voor die ziekten. Tegelijkertijd is de angst voor medische missers tot grote hoogte gestegen dankzij tucht- en letselschadepraktijken en rijzen de kosten van de gezondheidszorg dieneengevolge de pan uit. Dat heeft niet alleen positieve gevolgen voor mensen die ziek zijn, zeker niet als hun ziekte niet is te objectiveren. We hebben het dan over mensen met onbegrepen lichamelijke klachten en mensen met psychiatrische ziekten. Ine Klijn, ziekenhuispsychiater in het UMCU, begeeft zich al jaren op dit lastige grensgebied

15/04

tussen soma en psyche. Zij neemt u mee in de angsten en ergernissen die zowel zieke mensen, hun behandelaars als hun verzekeraars ondervinden en probeert daar een positieve draai aan te geven. Hoe, dat legt Ine u uit.

Zalm en oesteravond

De traditionele zalm en oesteravond. Let op, dit is de vierde in plaats van de derde woensdag.

27/05

Het programma is nog niet bekend maar zet u de eerste avond na de zomervakantie alvast in de agenda. Tips en suggesties zijn altijd welkom!

16/09

Sociëteit

De bar gaat om 18.30u open en de meeste avonden serveert Suci Barkhuis vanaf 19.00u een buffet. Vergeet u niet zich aan te melden? Tips en suggesties zijn altijd van harte welkom! Stuur ze via societeit@verenigingboschenduin.nl

VERENIGING BOSCH & DUIN E.O.

Voorzitter: Hans Voorberg
voorzitter@verenigingboschenduin.nl

Secretaris: Harm-Jan Buunk

Penningmeester: Ed Pipers
penningmeester@verenigingboschenduin.nl

Verkeer: Willem van der Hoek

**Ruimtelijke Ordening/
Juridische Zaken:** Marc Wingens

Sociëteit: Leyla Boumans

Communicatie: Ineke van Offeren

Veiligheid: William de Vrij

Opgeven als nieuw lid (€32,50 per jaar op NL46INGB0000542489 t.n.v. Bosch en Duin e.o.) per email: ledenadministratie@verenigingboschenduin.nl
www.verenigingboschenduin.nl

COLOFON

Bosch & Duin Magazine, is een uitgave van de Vereniging Bosch & Duin e.o.

Redactie

Ineke van Offeren, Ton Tjepkema (coördinatie + eindredactie), Leddie Valstar en Gea Schmidt.

Vormgeving en realisatie

Christiaan Kreeftmeijer
Telefoon 06 - 15 681 604

Fotografie

Jeanette Schols
www.scholsfotografie.nl

Aan dit nummer werkten mee:

Leddie Valstar, Gea Schmidt, Hans Voorberg, Lise-Lotte van der Wal, Gitta Kreeftmeijer, Leyla Boumans, Ineke van Offeren, Ferdinand Pipers en Rob Hufen Hzn.

Redactieadres:

redactie@verenigingboschenduin.nl

de redactie heeft het recht, ingezonden commentaar zo nodig in te korten

Inleverdatum kopij nr. 55:
15-05-2020